

བོད་ཀྱི་ཡིག་གཞུག་སྐོར་ལ་སློབ་བྱེད་བཤམས།

ནང་དོན་གནད་བསྟུན།

བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐོར་གསར་དུ་བཏོད་པ་ནི་དོན་སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་འགྱུར་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཞིག་ཡིན་པས། ཡིག་སྐོར་དབུ་བརྒྱུས་ཏེ་ད་བར་འཕེལ་རྒྱས་རི་ལྗང་བྱུང་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་ཚོམ་ཚམས་དཔྱད་ཡོད།

སྐོར་སློབ་ཀྱི་ལུགས་སྐོར།

སྐད་ཡིག་ནི་མི་རིགས་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རང་རེས་མི་རིགས་འདྲི་འདྲ་སློབ་སློབ་པའི་རིག་གནས་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་པའི་ཡི་གེའི་སྐོར་ཡོད་པས་ཡིན། དེར་དུས་སུ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་རིམ་བས་ཟབ་ཏུ་སོང་བ་དང་བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐོར་འཕེལ་རིམ་ཐད་ཀྱི་འགའ་བ་ལྟོག་སྐོར་སུ་གྱུར་བའི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་མཐུན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣམས་ལ་ཞིག་ཚོན་བཞེད་ཡོད་པ་འདྲི་ཞི་ཡིད་རང་གི་དགའ་འཛོད་ལྷེད་པ་སྐོར་མི་དགོས། ཡང་འགའ་རེས་ནི་ད་ལྟོ་བོད་ཡིག་འདིས་དེར་རབས་སྐྱེ་ཚོགས་ནང་དར་བའི་རིགས་ཚོན་མང་པོའི་ཐ་སྐྱོད་གོ་དོན་རིམ་བཞེད་བརྗོད་མ་ཐུབ་པས་དམངས་ཚོར་ལ་མ་གཏོགས་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་མེད་ཟེར་སོགས་དེ་དང་འདྲ་བའི་བཤམས་ཡིག་གངས་ཚན་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་མོར་དེ་དག་མ་དག་གཡུལ་ཐལ་གྱི་བསྐྱེད་པས་ནས་ཕྱི་རབས་གཞིན་སྐྱེས་རྣམས་མི་རིགས་སུ་ལྷུང་རིག་གནས་འདྲི་སྐོར་དང་སློབ་བྱེད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་གྱུར་ཐུག་ཐོམས་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་ནས་སློབ་པའི་སྐད་རྒྱུ་ཡང་མི་ཉུང་བའི་ཞིག་ཡོད་པ་ཀྱང་གྱིས་མཁུན་གསལ་ལྟར་ཡིན། དེ་འདྲི་ཚུལ་ལ་མ་བཟོད་པར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉུང་ཟད་མེད་པ་དང་། གཙོ་བོ་གཞིན་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་པ་མེས་ཀྱིས་བཏོད་པའི་ཡིག་སྐོར་འདྲི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་མཚན་ལྡན་ཏུ་ཚམ་ཞིག་རྒྱུགས་ཐུབ་པ། དེ་བཞེད་རིམ་སུ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཚང་ཞིང་ཁ་གསལ་བའི་ཞིག་གིས་གནང་མཁུན་གྱི་དོན་གཉེར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་སོགས་མདོར་ན་གངས་ཚན་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་བརྒྱུད་དུ་གྱུར་བའི་ཡིག་སྐོར་འདྲི་དག་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་འཇུག་བཟང་པོའི་ལས་སྐོར་ལོག་མི་ཉམས་རྒྱུ་འདྲི་གྱིས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡོད་ཀྱང་ཉུང་ཟད་སྐོར་པ་ཡོད་པའི་བཅས་ཀྱི་བསམ་བཤམ་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་དགོང་གསེང་ཉེན་མཐའ་མའི་སྐབས་དབྱེད་ཚོམ་རྒྱུ་ཆུང་ཆུང་འདྲི་བཅས་ལ་མཁོ་བཅུགས། ཤེས་ལུས་དམན་པའི་སློབ་དུ་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ། དེ་མིན་ལས་འགན་སུ་མཐུད་འཁུར་མཁུན་གྱི་གང་ཟག་མིན་པའི་རྒྱུ་གི་ཡུན་རིང་ཚམ་འགོར་ཡང་མཐར་ཐུག་འབྱི་འཇུག་ཁྱེད་ཀྱི་ཞིག་འཁྲོལ་ཚམ་བྱུང་། བོད་ཀྱི་ཡིག་གཞུགས་འཕེལ་འགྱུར་རིམ་འདྲི་འདྲ་རྒྱུ་ཆུང་ཆུང་ཐད་མོར་འཛོལ་འགའ་ལ་འཇུག་གི་རིགས་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཡོད་པ་དེས་དེའི་ཐད་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་གསུང་བཟང་ལྟོག་སྐོར་ཡོད་པའི་མདུན་པ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་ལྷེད་མཚེས།

ཐོག་མར་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདྲི་ཡི་གེ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུས་ནས་ཞིག་བྱུང་ཡིན་མིན་གྱི་སྐོར་སློབ་བྱེད་བཤམས།

༡༽ བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐོར་དང་པོ་རིམ་གྱི་ལུགས་སྐོར་ལ་མཁུན་ལ།

༢༽ བོད་ཀྱི་ཡིག་གཞུགས་ལ་འཕེལ་འགྱུར་རིམ་སྐོར་སློབ་བྱེད་བཤམས།

༣༽ ལྷོན་སྐྱོད་ཁོངས་སུ་མི་ཐེ་བའི་དཔེ་གསུམ་བསལ་ཡིག་གཟུགས་སྐྱོད་ཆོག་སྐྱོད་སྐྱོད་ལ། བཅས་ཙ་བའི་ས་བཅད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྐོ་
ནས་མིས་བཅོམ་བྱས་པ་ལས་དང་པོ་བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐོལ་རི་ལྟར་གཏམ་ལ་པལ་ཚུལ་སྐོར་སྐྱོད་བའལ་གཉིས་ཏེ།

༠༡༽ ག་ཤེན་རབ་མེད་ཆེས་ཡིག་སྐོལ་ཕྱེ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་སྐྱོད་བའལ་དང་།

༠༢༽ མོན་མིས་བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐོལ་གཉིས་པ་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་འདིའི་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་སྐོར་སྐྱོད་ལ། གཉིས་ལས་དང་པོ་ག་ཤེན་རབ་
མེད་ཆེས་ཡིག་གཉིས་མོག་མར་གསར་གཏོད་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་སྐོར་བཅོམ་པའི་སྐབས་ལྷ་སྐྱུང་གི་ངོ་བོ་ལྷན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ནས་
འཆད། <<གངས་ཅན་ཡིག་སྐོལ་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གྱི་སྐྱོད་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་སྐྱོད་>> ལས། ¹“བོན་གཞུང་ནང་གསལ་བའི་ཡི་གེ་བྱུང་ཚུལ་
སྐོར་ལྷ་སྐྱུང་ལ་ལྷ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་འབྲེལ་ཡོད་པ་སྟེ། མོན་པ་གཤེས་རབ་མེད་ཆེས་བུད་བུལ་བའི་མཛད་པ་སྐོར་བའི་སྐབས་ཀོང་
ཡུལ་དུ་གནས་པའི་བུད་ཁུལ་པ་ལག་རིང་ཞེས་པས་བུད་འཇུག་ཤོར་བ་རྒྱ་བུད་གཤེན་ཡུལ་དུ་རྒྱ་བར་བཏང་གཤེན་རབ་ཀྱི་ཆེབས་པ་
འབྲུག་ཉ་ཟེར་བ་སོགས་རྒྱ་བུད་རྒྱ་འཇུག་གིས་ཀོང་ཡུལ་དུ་དེད། རྒྱ་བུད་རྒྱ་མས་འཇུག་པ་དེ་གཤེན་རབ་ཀྱིས་མཇུག་ནས་དེ་ཉི་ཀོང་
ཡུལ་གྱི་བུད་རྣམས་འབྲུལ་བའི་གོ་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཏེ་མཚན་ལྷན་གྱི་ཁྱེད་བཞི་དང་མཉམ་འགྲོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་རྒྱུ་འདེད་དུ་ཕེབས།
བུད་རྣམས་ཀྱིས་གཤེན་རབ་རྒྱུ་འདེད་དུ་ཕེབས་པ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་དུ་ཁ་བ་པལ་བའལ་དང་། བུད་རི་ནག་སོས་ལས་གཅོད་པ། བུད་མེད་
མཛེས་པར་སྐྱུལ་ནས་གཤེན་རབ་ལ་སྐྱེ་ལེན་ཞུས་ཞུས་ཀྱིས་གསོལ་ཆས་ལ་དུག་སྐྱུར་བ་སོགས་རྒྱུ་བའི་གཏོད་འཆེ་བམོ་བའི་གཡོ་རྒྱས་
ཅི་རིགས་བཅས་ཀྱི་འདུག་པར་ཅི་ཡང་མ་འབྲུག། དེ་ལས་ལྷོག་ཏེ་གཤེན་རབ་མེད་ཆེས་མཐུ་སྐོར་གྱི་རྒྱ་འབྲུལ་ལ་བཞེན་ནས་བུད་ཀྱི་
ཚོ་འབྲུལ་རྣམས་ཐལ་བའི་རྒྱུ་དུ་བརྒྱགས། བུད་རིགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་རྒྱ་བའི་གཤེན་སྐོར་སྐྱོར་བུ་བུད་རྒྱུ་
ཞུས་པ་ལག་རིང་ཁོ་བ་ཡང་སོ་སོའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ཁ་གཤེན་སྐོར་སྐྱོར་གཏོད་པར་སེམས་ཀྱི་གཏོར་ནས་ཡི་མ་རངས་ཀྱི་དུ་བཟུང་
ཟད་དེ་སྐབས་ཤིག་དགོ་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་བརྒྱུད་ནས་བསྟུན། དེ་ནས་གཤེན་རབ་ཡུལ་གཞན་དུ་གཤེན་པའི་ཡུལ་དུ་བུད་རྒྱུ་གཤེན་རབ་ཀྱི་
བཅོམ་མོ་རྣམས་ལ་ཕྱ་མ་བཅུག་མོག་ བཅོམ་མོས་བོད་བཟའ་དང་ཀོང་བཟའ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་སྐོར་བའི་གཡོ་སྐྱོར་གྱི་ཐབས་ལ་
བཞེན་ནས་སངས་པོ་འབྲུམ་ཞིའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་བཅུད་ཡིག་འབྲུ་ཞི་འབྲུམ་ཡོད་པའི་གཏོ་ཡི་བཀའ་སྐོར་དུག་ཚེར་གྱི་མེར་བསྐྱེགས། དེ་ཉེན་
ཁ་ལ་སྐྱོབ་པར་དམག་བཏང་བས་བུད་རྒྱུ་ཡུལ་གཞན་དུ་སྐོར། གཤེན་རབ་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱུས་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེད་རྒྱུ་ལྷོ་མེ་ལ་ལག་པ་བརྒྱབས་
པས་ལེའུ་བུམ་འཆིག་འཕྲོ་སྐར་མོ་གང་མོག། དེའི་ནང་དཔལ་བོའི་འབྲུ་ལྷ་མ་འཆིག་པར་བསྟུན་ཡོད་དེ་གཤེན་རབ་ལ་ལུལ་བས་གཤེན་རབ་
ཀྱིས་ “ མཁའ་གསལ་སྐོར་མ་མ་བུ་ལ། སྐར་ཕན་འཕོར་བ་བཅོད་ཅམ་རྒྱ། དཔལ་བོའི་འབྲུ་ལྷ་མ་འཆིག་ལ། ཡིག་འབྲུ་ཞི་འབྲུམ་བཅོད་ཅམ་
རྒྱ། ཞེས་གསུངས་ནས་སྐོར་ལས་མཛད་པ་དང་སྐྱུགས་དཔལ་བོའི་འབྲུ་ལྷ་མོ་དེ་ས་པོན་དུ་བྱས་ནས་ཙ་བའི་ཡིག་འབྲུ་སྐྱུམ་ཅུ་དང་། ཡན་
ལག་གི་བརྒྱུད་དམ་བཅུ་བཅས་འབྲུལ་ཡིག་བཞི་བཅུར་གཏམ་ལ་པལ་ཏེ་ཡི་གའི་སྐོལ་ཕྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་དེ་གཏམ་རྒྱུད་དེའི་གཙོ་བོའི་
ནང་དོན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྐྱུང་བྱེད་དམ་གཤེན་རབ་མེད་ཆེས་ཡིག་གཉིས་མོག་མར་གསར་གཏོད་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་སྐོར་བཅོམ་
པའི་སྐབས་ལྷ་སྐྱུང་གི་ངོ་བོ་ལྷན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གཉིས་ལས་མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་བོན་གཞུང་ཁག་ནང་འཁོར་པ་མ་གཏོགས་ཐུབ་བསྟན་རིང་
ལུགས་འཛོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐོར་ལག་གི་ནང་ཉར་ཉེ་མ་འོད་ཟེར་གྱི་<<ཆོས་འབྲུང་མེ་ཏོག་སྐྱེད་པོ་སྐྱེད་ཅིའི་བཅུད་>> ནང་“བོད་ཀྱི་
ཡི་གེ་ཡང་ཞི་སོ་བུད་བཅོན་པོ་རིང་ལ་བྱུང་བ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །” དེ་བཞིན་པ་རིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་<<འབྲུ་སྐོར་སྐྱོར་བ་རྣམས་བཞི་རབ་

¹ རྒྱང་ཁ་ཚེ་རིང་ཆོས་རྒྱལ། <<གངས་ཅན་ཡིག་སྐོལ་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གྱི་སྐྱོད་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་སྐྱོད་>> བོད་སྐྱོང་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱུར་ཁང་ནས་ ༢༠༡༠ ལོར། ཤོག་
གངས་ ༡༤

གསལ་ལ>> ལས། ²“རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙུན་སྐུ་པོའི་སྲོན་རོལ་ན། བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་ཟེར་བ་བདེན་པར་མངོན་ཏེ་དཔེར་ན་དེ་བཟེངས་གསལ་མ་ལས་ལུ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ཆབ་སྲིད་བོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གསལ་ཏེ། འདིའི་དུས་སུ་བོན་ཚོས་བསྐྱེད་ཏེ་དར་བ་བྱས་པའི་ཡིན་འདུག་ཅེས་དང་། རྒྱལ་རབས་གསལ་པའི་མེ་མོང་ལས་(སུ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་དང་ཅུ་ལས་སྐྱེས) རྒྱལ་སྲོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ། གཡུང་རྒྱུད་གི་བོན་རྒྱུད་སྟེ། སྲོན་པ་གཤེན་རབ་མེའོ་ཆེས་བྱ་བ་སྟག་གཟིག་འོལ་མེའི་ལུང་རིངས་སུ་འཁྲུངས། ཁམས་ཆེན་བཙུན་ལ་སོགས་བོན་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ནས་བསྐྱེད། ཞེས་སོགས་སུ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་ལུང་དང་སྐྱེལ་ནས་གྲངས། འབྲུལ་ཡིག་བཞི་བཅུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་ཡིག་གཟུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེས་ན། བོན་གཞུང་མང་པོའི་ནང་ཡི་གེའི་ཚོགས་སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་ཏེ། <<ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་གཉེར>>ལས། “དང་པོ་དག་པ་སྟེ་ཡི་གེ་སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་ཡིག་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་ཞང་ཞུང་ཡི་གེ་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་སྐར་བཟུ་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་སྐར་ཆེ་ཆུང་ཏུ་བསྐྱེད། ” དེ་བཞིན་བོན་སྲོགས་མཁས་དབང་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་<<གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་བཟང་ཡང་དག་པར་འསྐྱེད་པ་མེད་གི་བསྟན་བཙུན་བཙུན་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྐོ་གསལ་འབྲུག་དོགས་རིན་པོ་ཆེའི་གཉེར་ཁྲིས>>ནང་དེ་ཡང་ཡི་གེ་རྣམས་པ་མང་པོ་མཆིས་ཀྱང་། སྟག་གཟིག་ཡུལ་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆེ་ཆུང་གཉིས། །ཞང་ཞུང་ལོ་རྒྱུས་སྐར་ཆེན་སྐར་ཆུང་བསྐྱེད། །” ཞེས་གསལ་བ་བཅས་ལ་གཞིགས་ན་སྲོན་པ་གཤེན་རབ་མེའོ་ཆེས་གསལ་གཉོད་གཞན་བའི་ཚོགས་མིའི་ཡིག་གཟུགས་དེ་སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་ཞེས་དམིགས་དཀའ་ཀྱི་བསྟན་མེད་ཀྱང་། ཡི་གེ་སྟ་རྟེན་རྒྱུད་རིམ་ཐད་སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་གཞན་དེ་མང་དང་པོར་བཞག་ཡོད་པ་དང་ཞང་ཞུང་གི་སྐར་ཆེན་སྐར་ཆུང་གི་ཞང་ཞུང་ལོ་རྒྱུས་སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་ཡིག་ལ་དཔེ་བཞུགས་ནས་བསྐྱེད་པ་སྟ་བུ་བསྟན་ཡོད། དེའི་ཚོགས་མིས་འབྲུལ་ཡིག་བཞི་བཅུའི་ཚོགས་མིའི་ཡིག་གཟུགས་སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་ཡིག་གི་གཟུགས་རིས་དེ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་པ་རང་ཕྱགས་སུ་བསྟན་ཡོད། སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་ཡིག་ཅེས་པའི་ཡིག་དཔེ་ཡང་ད་ལྟོ་ངོས་སུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་ཡིག་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་དེ་འབྲུལ་ཡིག་བཞི་བཅུའི་ཚོགས་མིའི་ཡིག་གཟུགས་ཡིན་མིན་ཐད་དོགས་ཚོམ་གནད་བ་མང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྟག་གཟིག་བའི་ཡུལ་དེའི་གོ་དོན་ད་ལྟོ་མཐོང་ཚོས་སུ་ཡོད་པའི་སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་ཡིག་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དབྱུང་ན་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་མ་གྱུ་བ་སྟ་བུར་མཐོང་། སྟག་གཟིག་སྐྱེད་པའི་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཡིག་གེར་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་གང་དུ་ཡོད་དང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཐད་སྟ་དེར་ཚང་མར་ངོས་འཛིན་སྐྱེད་པའི་འདྲ་བ་མང་དུ་མཆིས་ཏེ། འགའ་ཤེས་ཡུལ་དེ་བོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། འགའ་ཤེས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་པ། བོན་གཞུང་ནང་དུ་ནི་ཡང་དམིགས་བསལ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་པ་སོགས་ངོས་འཛིན་ཅ་བ་ནས་གཅིག་གྱུར་ཏུ་མ་གནས་སྟབས་ཡི་གེ་དེའི་ངོ་བོར་ཡང་ངོས་འཛིན་གསལ་བོ་ཞིག་གྱེད་དཀའ་བར་གྱུར། བོད་དུ་ནི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྲོལ་ཐོག་མ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིག་སྲོལ་དེ་དག་ཡིད་རྟོན་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་མེད་ཐད་ཁུངས་སྲོན་ལུང་འབྲེན་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དེ་འདྲ་རྣམས་ལོངས་ཐབས་གྲུབ་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་རིག་དབྱུང་གྱི་དབྱེ་བ་ཐོན་པུ་འདི་བདག་སྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཤིན་ཏུ་གནས་ཀྱང་ཁག་པའི་ལམ་ཞིག་ཡིན ³“དེའི་སྐོར་མཁས་དབང་ནས་མཁའ་མོ་རྒྱལ་མཛད་པའི་<<ཞང་བོད་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་སེའི་འོད>>ནང་། ཡ་ཚོགས་ཞང་ཞུང་གི་ཡི་གེ་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་སྟེ། སྲོན་པའི་མི་པོ་ལུས་ལུང་ནས་གཤེན་རབ་མེའོ་ཆེའི་ཡུལ་རྒྱལ་བོན་ཐོད་དཀའ་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་གསུང་རབས་བཙུན་ལུང་ལྟེ་ཡོད་པའི་ཚུལ། ཡ་ཚོགས་ཞང་ཞུང་གི་བོན་རབས་བཤད་པའི་སྐབས་གསལ་བར་སྐོས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་རབས་དེ་སྟེད་ཀྱི་

² པ་རིས་སངས་རྒྱལ། <<བཟང་སྲོད་སྲོད་བ་རྣམས་བཞི་རབ་གསལ>> གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་ ༢༠༡༢ ལོར། འོག་གྲངས་ ༡
³ གྲོང་ཁའི་རིང་ཚོལ་རྒྱལ། <<གངས་ཅན་ཡིག་སྲོལ་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གྱི་སྐོར་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་སྐྱོ>> བོད་སྲོད་མི་དམངས་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་ ༢༠༡༠ ལོར། འོག་གྲངས་ ༢༩

རིང་ལ་པན་ཚུན་བརྗོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་ཡི་གེའི་སྐོར་བ་སྤྱི་རིགས་ཤིག་མེད་སྐོར་བྱས་ཡོད་
དམ་མེད་པའི་སྐོར་དེ་རིགས་ནི་ཆེས་སྲ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་དེ་རིགས་ཀྱི་ཁུངས་ལྷན་གྱིས་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་འགའ་ཞིག་
ཐོབ་ཏུ་དཀའ་བར་བརྟེན་ད་ལྟའི་དུས་སུ་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན།” ཞེས་སྡོན་ཤྲོན་མཁས་པ་པལ་ཆེའི་དོགས་སྐོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞག་
བདག་གི་ཡང་འབྲེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་སྟག་གཟིག་སྤངས་ཡིག་དང་སྤར་ཆེན་སྤར་ཆུང་གཉིས་འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་
གཏམ་རྒྱུད་དེ་འབྲེལ་ཡོད། ཡིག་སྐོར་དེ་དག་སྐོར་གཉིས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་བྱུང་བར་སྟམ། ཡི་གེ་དེ་སྟམ་ཅུ་ཡོད་དམ། བཞིབ་ཅུ་ཡོད་དམ།
ཡང་ན་འབྲུམ་ཡོད་དམ། ད་ལྟའི་གསལ་བྱེད་སྟམ་ཅུ་སྐོར་བཞེན་པའི་ཡི་གེ་དེ་དང་འབྲེལ་མཚུངས་ཡོད་དམ་དེའི་ཐད་ལ་བདག་ལའང་དོགས་པ་
ཆེན་པོར་མངོན། ཡིན་ཡང་རྒྱན་ལྡན་ཁ་སྐོར་གྱི་གདངས་འདི་གཞན་ལ་བསྐྱར་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡོད་སྟམ་པའི་ཡིད་ཆེས་སྤར་བུ་ཙམ་ལྡན་པས་
བདག་གི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་འབྲེལ་དགོས་བྱུང།

༠༡༽ ཐོན་མི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་པ་ད་ལྟ་བོད་ཡིག་འདིས་གསར་གཏོང་མཛད་པའི་སྐོར་གྲེང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།

༠༠༡༽ གསར་དུ་གཏོང་པའི་མཛད་པ།

༠༠༡༽ བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐོར་གཉིས་པའི་ཡིག་གཟུགས་དཔེ་གཞི་གང་ཡིན་པ་དང་རྣམ་གྲངས་ཇི་ཡོད་སྐོར་གྲེང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོར་
གསར་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི་འདིར་ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐོར་གཉིས་པ་ད་ལྟ་བོད་ཡིག་འདིའི་གསར་དུ་ཏོང་གོ་དོན་དང་། སྐབས་དེའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཅུང་ཟད་བཛོད་པ་ལ། དེ་ཡང་གངས་ཅན་ཡུལ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་མ་སྟབས་ཉེ་ཆེའི་བསྐོར་བ་དང་སྟག་གསར་
ཏེ་མཁུན་ནས་མཁུན་དུ་བསྐོར་ཅིང་། སྤར་རྒྱལ་དུས་རབས་དབུ་བརྟེས་པའི་རྗེས་བོད་མི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་རིམ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་
མཚམས་གསར་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་སྤེལ་བ་དང་། སྤར་རྒྱལ་དུས་རབས་སྤར་དུ་སྤེལ་བའི་སྐབས་བོད་ཡུལ་ཁྲོན་དུ་ཆབ་སྲིད་གོང་བུ་
གཅིག་ཏུ་བསྐོས་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་སྤར་བས་མངའ་ཐང་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་གཞིར་གྱིས་ཚུགས་སྟབས་བ་བྱུང་ཡོད། དེ་རྗེས་དཔལ་
མཛད་མ་མཚུན་སྟུན་ཡངས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྐོར་བཅན་སྤེལ་བོ་སྤྱིད་ཁྲིར་མངས་སྐོར་རྗེས་ཁོང་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་
འཕྲིན་རྒྱུ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཤིང་། དཔོན་གནས་ཀྱི་འགན་དབང་གཏན་ལ་པབ། རྒྱལ་ས་ཡང་བོད་ཡུལ་ཀྱང་གྱི་ལྟེ་བ་གནས་པའི་ལྷ་
སར་སྐོར། ཡུལ་མི་བདེ་བར་སྐོར་བའི་ཁྲིམས་སྐོར་བཅུགས། ལུ་འབྲོག་མདའ་ཞིང་གི་ཐོན་ལས་གོང་དུ་སྤེལ། མཐའ་བཞིའི་མི་རིགས་དང་
མཛའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཅུགས། བང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་སོགས་ཞི་རྒྱས་དབང་དག་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྤེལ་སྤེལ་རིམ་པ་
མཁའ་དབྱིངས་སུ་གྱུར་བ་མཛད་དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱས་པ་ལྟར་གོང་འབྲེལ་འབྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལེ་ཆན་གསར་དུ་སྤེལ་བས་ཡི་གེའི་སྐོར་
ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གྱུར། འོན་ཀྱང་སྤར་ཡོད་ཞང་ཞུང་གི་ཡི་གེ་དེར་བརྗོད་ཀྱི་རུས་པ་འབྲུས་ཚང་མེད་པ་སོགས་ཞན་ཆ་མང་བས་སྤྱིས་
ལན་སྟབས་བདེ་ཅམ་གྱི་གོ་དོན་ཡང་རི་བཞིན་བརྗོད་མ་སྟབས་རིམ་པས་སྤྱིད་གོ་མ་ཚོད་བར་གྱུར། དེ་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་འོག་ཚོས་
རྒྱལ་སྐོར་བཅན་སྤེལ་བོས་གངས་ཅན་སྤྱི་འབྲོའི་པན་བདེའི་བྱ་བཞག་སྟུ་མཐུད་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཆེད་ཚོས་སྤྱིད་འདིག་རྟེན་གང་སར་སྐོར་སྟབས་
བདེ་ལ་གོ་དོན་ཅི་ཡང་མཚོན་པར་རུས་པའི་ཡིག་སྐོར་གསར་བ་ཞིག་ཅིས་ནས་ཀྱང་དགོས་གལ་ཆེ་བ་གཟིགས་ནས་གཞུང་ཅང་ཞེས་རིག་སྤྱི་
པའི་སྐོན་ཆེན་ཐོན་མོ་སྟོ་ལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་ལ་སྐོར་སྐོར་དུ་མངགས། ཐོན་མིས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་ལོ་བདུན་ཙམ་གྱི་རིང་
བཙོན་འགྲུས་སྤར་ལེན་གྱི་ཡིག་རིགས་ཁག་དང་སྤྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སོགས་གསན་སྐོར་དབྱིས་ཕྱིན་པ་གནང་ནས་མཁས་པའི་གོ་
འཕང་བརྟེས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༣༤འོར་བོད་དུ་བྱིར་ལོག་ལེབས། ཐོན་མི་སྟོ་ལ་དགའ་སྟོན་གྱི་བསྟུ་བ་གཟབ་རྒྱས་མཛད། ཐོན་མིས་ཀྱང་རྒྱལ་
གར་ཡུལ་དུ་དཀའ་འབད་འབྱངས་གྱིས་སྐོར་སྐོར་གནང་ནས་སྤྱི་བ་འབྲས་སུན་སྟུ་མ་ཚོགས་པ་བྱུང་ཚུལ་ཞིག་གསལ་བ་སྟུན་དུ་གསོལ།

བཅན་སོ་སྟགས་དབྱེས་ནས་ཐོན་མིར་བསྟགས་བརྗོད་དང་བཀའ་བཞུགས་བཞུགས་མ་ཤོང་བ་མཛད་ཐོག་ “བོད་ཀྱི་སལ་སྐད་ལ་ཉེ་ཆོས་སྐད་དུ་གྱུར་
 དེས་པའི་ཡི་གེ་སྟེ་ཆོས་སྲིད་གང་སར་སྲོད་སྐབས་པ་ཞིག་ཅི་ཡང་ཚུམས། ” ཞེས་བཀའ་པེག་ དེ་ནས་ཐོན་མིས་བཅན་སོ་སྟགས་ལྟར་སྐད་སྐད་སྐད་སྐད་སྐད་སྐད་
 གཅིག་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་འདུག་གསོལ་དབྱུང་གཞིར་མཛད་ཐོག་སྐྱ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྟོན་དུ་གྱུར་ཉེ་སྐད་ཡིག་སྐོལ་དེའི་
 དགེ་སྲོད་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡིག་སྐོལ་དེ་བཞིན་མཐར་ཐུག་སྲོད་གོ་མ་ཚོད་པར་གྱུར་བས་ཉམས་སྲོད་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྟོན་སྐོལ་མཛད།
 སྲོན་མའི་ཞང་ཞུང་གི་ཡི་གེ་དང་རྒྱ་གར་ཡི་གེ་སོ་སོའི་བྱང་ཆོས་ལ་བསྟུར་ཞིབ་ཀྱིས་ཡིག་སྐོལ་གསར་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བཟོ་བ་དང་། ཡིག་
 སྐོལ་དེ་གྲུབ་ཆ་ཇི་ཅམ་འདུ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཞི་འདུག་ཅན་ཟབ་མཛད། ཐོན་མིས་སྐྱ་སྲོད་ཀྱི་ཡིག་སྐོལ་ནི་སྐྱ་གདངས་སྐྱ་ཆོགས་ལ་
 གཞུགས་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་དག་ལ་ཐོན་སོའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་དོན་གང་ཡིན་གྱི་དོན་མ་འདྲུག་པར་བརྗོད་སྐབས་པ་དང་། ཡིག་
 སྐོལ་དེ་དག་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གྱི་གྲུབ་ཆའམ་རྣམ་སྲོད་དང་ཐབས་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཡིག་སྐོལ་རྣམ་པ་འཇག་གཏན་ལ་སེམས།

༠༠༩། བོད་ཀྱི་ཡིག་སྐོལ་གཉིས་པའི་ཡིག་གཞུགས་དཔེ་གཞི་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡིག་གཞུག་རྣམས་གངས་རི་ཡོད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་སྐོར་བ་ནི་
 ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཞུགས་དཔེ་གང་འདྲ་ཞིག་བཟུང་ནས་བཟོས་པའི་སྐོར་མཁས་པ་སོ་སོའི་གསུང་ཚུལ་སྐྱ་ཆོགས་ཡོད་ཡུང། དེ་
 སྲོན་ཚད་མར་འདྲིན་པའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་བསྐྱོལ་སྐྱོལ་འདི་ཡིན་ཞེས་པ་མེད། ཡིག་གཞུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཡིག་སྐོལ་གསར་ཏུ་
 གཏོད་སྐབས་སྐར་གཞིར་བཟུང་བའི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་པ་ཡང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་སྟོན་ཤིག་ཡིན་སྟབས་འདིར་དམིགས་བཀའ་གྱིས་ཅུང་
 ཟད་ཞིབ་བརྗོད་པ། དེ་ཡང་བོད་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཐོན་མིས་ད་ལྟའི་ཡིག་འདིའི་གཞུགས་ཀྱི་དཔེ་གཞི་གང་དུ་མཛད་ཡོད་མེད་སྐོར་ཞེས་པ་
 འདྲ་མིན་སྐྱ་ཆོགས་བྱུང་བར་རྣམས་སྟོན་སྐོལ་བསྐྱུས་བྱས་ན་དེ་སྲོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡིག་གཏེར་དཔེ་བྱས་ནས་བཟོས་བཞེད་པ་ཆེ་མང་བ་
 དང་། དེ་མིན་ཞང་ཞུང་གི་ཡི་གེར་དཔེ་བྲངས་ནས་བཟོས་ཞེས་པ་གཙོ་བོ་ཁག་གཉིས་ཡིན། དཔེ་གཞི་རྒྱ་གར་ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཞེས་པ་རྣམས་
 བྱི་སྐབས་བསྟན་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་རིམ་སྟོན་མཁས་དབང་རྣམས་ཡིན་པ་སྟེ། འདིར་<<ཐོན་མི་ཞལ་ལུང>>ལས། ⁴ དེ་ཡང་དཔེར་ལེན་ས་
 བྱི་ཆོས་སྐོར་བ་ལྷོ་ལ་རྩ་བའི་ཆོས་འབྱུང་དུ། (སྤྱི་ལོ་༡༣༡༡ལོར་བཅུམས།) ལྷ་གར་ལས་ཡི་གཟབ་མར་བསྐྱུར། ལྷ་ཏུ་ཉི་ལས་བོད་ཡིག་
 བསྐྱུར་མར་བསྐྱུར། ཞེས་དང་། ལྷ་སྲོན་ཆོས་འབྱུང་དུ།(༡༣༡༩ལོར་བཅུམས།) ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེར་བྲངས། ཞེས་དང་། དཔེར་བོ་གཙུག་
 ལག་ཐེང་བའི་ཆོས་འབྱུང་དུ། (༡༤༤༤ ལོར་བཅུམས།) ལྷ་གར་དང་ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེར་བྲངས། ཞེས་དང་། ལྷ་ལ་དབང་ལྷ་བའི་དེབ་ཐེར་
 དུ། ལུ་ལ་དཔེར་བྲངས་ནས་དབྱུ་ཅན་དང་། ལུ་ལ་དཔེར་བྲངས་ནས་གཤམ་མ་བཟོས། ཞེས་དང་། ལྷ་ལ་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གྲུབ་མཐར་(
 ༡༤༠༡ ལོར་བཅུམས།) ལྷ་གར་འི་ཡི་གེ་ལ་དཔེར་བྲངས་ནས་མགོ་ཅན་གྱི་གཟབ་དང་། ལུ་ལ་འི་ཡི་གེ་ལ་དཔེར་བྲངས་ནས་མགོ་མེད་གྱི་
 གཤམ་མ་གཉིས་བཟོས། ཞེས་དང་། ལྷ་སྲོན་པ་དོ་བྲག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དེབ་ཐེར་དཀར་བོར། ཐོན་མི་དེ་རྒྱ་གར་ན་གྲུ་ལྷའི་རྒྱལ་རྒྱུད་
 ཀྱིས་མིས་སྲོད་པའི་སྐབས་སུ་སྲོན་ཅིང་། ཐོན་མི་དང་དུས་ཐོག་མཉམ་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་སོ་ཉུཾ་དང་། ལྷ་མ་ར་གྲུ་ལྷ་དང་སྐྱུ་མཚ་སོགས་
 ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ཐངས་ཀྱི་སྐྱེགས་བྱ་ལ་སོགས་པར་ཡི་གེ་བཀོད་པ་རྣམས་བོད་ཡིག་དང་ཉ་ཅང་འདྲ་ཞིང་། ཅུང་ཟད་རྒྱུད་ནས་བལྟས་ན་
 ལག་མི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་གིས་སམ་སྟམ་པ་འཆར་བས་ན། བོད་ཡིག་གང་ལ་དཔེར་མཛད་པའི་སྤྱི་མོ་ནི་གྲུ་ལྷའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །” ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་སྲོན་སྲོན་མཁས་དབང་མང་ཆེ་བས་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་གཞིར་འདྲིན་པའི་ཡིག་རིགས་ཀྱི་ཁུངས་དེ་རྒྱ་གར་ལ་
 བཏུགས་ནས་ལུ་དང་། ལུ་ལ་ལྷ་གར་ཡི་གེ་ ལྷ་ཏུ་རི། ཁ་ཆེ་ཡི་གེ་ ལྷ་ལྷ་ཡི་གེ་སོགས་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་ཡིག་གཞུགས་ཀྱི་དཔེ་གཞིར་
 བྱས་པ་བཞེད། དེའི་ནང་ནས་ལུ་ལ་དཔེར་བྲངས་ནས་དབྱུ་ཅན་ཡིག་གཞུགས་བཟོས་པ་དང་། ལུ་ལ་དཔེར་བྲངས་ནས་དབྱུ་མེད་ཡིག་

⁴ ཆེ་ཉུན་ཞལ་ལུང་། <<ཐོན་མི་ཞལ་ལུང>> ཡིག་རིག་དབང་ཁང་ནས་ ༢༠༡༡ ལོར། ཡོག་གངས་ ༩༩

གཟུགས་བོམ་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གསུང་རྒྱན་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་<<ཐོན་མི་ཞལ་ལུང>>ལས། ⁵“གང་ལྟར་རྒྱ་གར་གྱི་གཟབ་བྱིས་ལ་རྒྱ་དང་། བུ་ལྷན་ལ་དཔེ་རྒྱུ་ལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་འབྲི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་རྟོགས་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཞིབ་མཐོང་སློབ་ནས་མཉམ་ཚུན་བསྐྱར་ཏེ་བལྟས་ན་གང་ལ་དཔེ་ལེན་པའི་གཞི་དང་དཔེ་དེ་ལྟར་བོམ་པའི་དབྱིབས་རྣམས་གསལ་བར་འཆར་བ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སློབ་ཚུན་ཞིག་ལ་གཏམ་གྱི་མེད་པ་མང་པོ་སྤེལ་མི་དགོས་པར་གདའ་ལོ། །” དེ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་དུ་<<བོད་ཀྱི་བདེ་སློབ་ལག་རྟེན་ཉེ་ལོ་ཉེ་ལོ>>ལས། ⁶“འོན་ཀྱང་དེར་རབས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་ཉམས་ཞེས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ཐོན་མིའི་སློབ་ལ་ལྷུའི་ཡི་གེ་ཞེས་པ་ཞིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁོད་དུ་ཅ་བ་ནས་རྟོད་ཀྱི་མེད་པ་གསུང་བཞེས་ཡོད། ལྷུ་ཡི་གེ་ཞེས་པ་འདི་པལ་ཆེར་རྟོད་ལ་ཡིག་སྐྱ་གདངས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་ལ་ལྷུར་སྐྱས་པ་ཡིན་པས་ཆེ། ཅི་སྟེ་དེ་ཉིད་རྒྱའི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ནི་དུས་ཀྱི་སློབ་པོ་དེ་ཡིག་གི་སྤྱོད་སྐབས་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་དེ། རྒྱའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་གྲག་བདུན་པའི་སློབ་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར། ལར་ནས་གཞུང་བོད་ཀྱང་རྟོད་ལས་འགྱུར་བ་དུ་མ་མཆིས་ཏེ་གཏམ་རྒྱུད་གསལ་བར་ཐང་ལས། རྒྱ་གར་གྱི་རྫོང་རྫོང་མ་འགའ་ལ་ཡང་། རྒྱ་བའི་ཆབ་ཏུ་སྤང་། ར་ཏུ་ལ་བྱ་བ་ལ། ལ་ཏུ་ལ་བྱ་བ་བྱིས། རྒྱན་བྱ་བའི་ཡི་གེ་དེ་ལ་ཡང་རང་རེས་ལྷུ་ཞེས་འབོད། ” གཏམ་རྒྱུད་གསལ་བར་མཐོང་ལུང་གིས་འགྲུབ་ཆར་བཞོད། ཡིན་ཡང་ཉེ་རབས་མཁས་པ་པལ་ཆེར་ལྷུ་ནས་དཔེ་རྒྱུ་ལ་འདོད་ཀྱང་དབྱུད་གནས་ཡོད་པའི་གཞི་གཅིག་ཡིན། ཡང་ཁག་ཅིག་གི་དབྱུ་མེད་ནི་ཐོན་མིས་བརྒྱུ་ལས་པ་མ་ཡིན་པ་དབྱུ་ཅན་མཁོ་གསལ་བོར་བྱིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་སོགས་འདོད། དེ་ཡང་<<བདེ་སློབ་སློབ་བ་རྣམ་བཞེད་པ་གསལ>> ལས། ⁷“བསྐྱོན་བ་སྐྱ་དར་གྱི་རིང་ལ། བྱིས་སློབ་དར་ཚུལ་རིམ་བུ་དགུ་བྱུང་བའི་ཆར་བ་ཆར་མ་དབྱུ་ཅན་ཡིན། དབྱུ་ཅན་མཁོ་གསལ་བར་བྱིས་ནས་རང་བྱུགས་ཀྱི་དབྱུ་མེད་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། <<ཐོན་མི་ཞལ་ལུང>> ལས། ⁸“ཐོན་མིའི་དུས་སུ་དབྱུ་ཅན་ཁོ་ན་དར་བར་གྱུར་པ་ལས་དབྱུ་མེད་དར་བར་མི་སེམས་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དབྱུ་ཅན་དེ་ཉིད་མཁོ་གསལ་བར་བྱིས་པ་ལས་རང་བཞེད་ཀྱིས་དབྱུ་མེད་ཀྱི་རྣམ་བུ་བྱུང་དང་རིགས་པས་སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། ” དེ་བཞིན་<<དཔེ་ཐེང་དཀར་པོ>>ལས། ⁹“དབྱུ་ཅན་དེ་ཀ་རང་མཁོ་གསལ་བར་བྱིས་པ་ལས་དབྱུ་མེད་རང་བཞེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟར་མངོན་ཏེ། ཐོན་གྱི་ཡིག་རྟོད་མང་པོ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་འགྲུག་ཡུལ་ན་དར་སློབ་ཆེ་བའི་ལྷོ་ཡིག་ཏུ་གྲགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་དབྱུ་ཅན་དབྱུ་མེད་འགྱུར་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་འདུག་སྟེ། ” དེ་དག་རྣམས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་<<གངས་ཅན་ཡིག་སློབ་འཕེལ་རིམ་སློབ་ཀྱི་སྤྱི་བཏུ་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་སྤྱ>> ལས། ¹⁰“ཐོན་མིས་གངས་ཅན་ཡིག་སློབ་གཉིས་པ་གསར་གཏོད་མཚན་སྐབས་གཏན་ལ་སབ་པའི་ཡིག་གཟུགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གཟབ་མ་དང་འབྲུ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཟབ་མ་ནི་དབྱུ་ཅན་དང་། འབྲུ་མ་ནི་དབྱུ་མེད་ཡིན། ” ཞེས་པའི་ལོ་ཆེག་སློབ་སུམ་བརྒྱ་གྲག་ཅན་གོང་གི་འབྲུ་མའི་ཡིག་གཟུགས་ཐོན་མི་སོ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་པའི་སྤྱི་བཏུ་གཏམ་བརྒྱུ་དེ་དག་ལྷངས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་དབྱུད་གཞི་ཡིན་ལ། སུ་བདེན་དང་སུ་རྒྱུ་ཞེས་བཤད་པས་ཀྱང་ཁག་ད་ལྟ་བོད་ཡིག་འདི་ཡིག་གཟུགས་དཔེ་གཞི་གང་དུ་བརྒྱུད་ཡོད་མེད་ཐང་བཞེད་ཚུལ་འབྲུ་མེད་ཡོད་པ་གོང་དུ་མངོན་པར་བརྟན་པར་བྱས། འདིར་ཐོག་མར་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་དང་དཔེ་གཞི་ཡིག་གཟུགས་འབྲུ་

⁵ ཆེ་ཏན་ཞབས་དུང་། <<ཐོན་མི་ཞལ་ལུང>> ལེས་རིག་དབར་ཁང་ནས་ ༢༠༡༢ ལོར། འོག་གྲངས་ ༢༤
⁶ བ་ག་སངས་རྒྱལ་བསྟན་དར། <<བོད་ཀྱི་བདེ་སློབ་ལག་རྟེན>> བོད་ཀྱི་དཔེ་མཚན་ཁང་ནས་ ༢༠༡༢ ལོར། འོག་གྲངས་ ༡༤
⁷ པ་རིས་སངས་རྒྱལ། <<བདེ་སློབ་སློབ་བ་རྣམ་བཞེད་པ་གསལ>> གུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ ༢༠༡༢ ལོར། འོག་གྲངས་ ༤
⁸ ཆེ་ཏན་ཞབས་དུང་། <<ཐོན་མི་ཞལ་ལུང>> ལེས་རིག་དབར་ཁང་ནས་ ༢༠༡༢ ལོར། འོག་གྲངས་ ༢༤
⁹ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། <<དཔེ་ཐེང་དཀར་པོ>> ལེས་རིག་དབར་ཁང་ནས་ ༡༩༩༣ ལོར། འོག་གྲངས་ ༡༠༣
¹⁰ རྫོང་ཁ་ཆེ་རིང་ཆོས་རྒྱལ། <<གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་འཕེལ་རིམ་སློབ་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་སྤྱ>> བོད་སློབ་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ ༢༠༡༢ ལོར། འོག་གྲངས་ ༡༢༤

ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་བསྟར་ཞིབ་བྱས་པ་དེ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་ལ་ལྗེ་ཡི་གེ་དང་། སྐལ་ལོ་གེ་ ལྷ་གར་ཡི་གེ་ ལ་ཆེ་ཡི་གེ་ ལྷ་ལྷ་ཡི་གེ་ ལོ་དང་ གྲི་སྐར་ཆེན་དང་། སྐར་རྒྱུད་། ལྷ་འབབ་སོགས་དེ་དག་མདོར་བསྟར་ན་ཕྱི་ཚུལ་གཉེས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཡི་གེའི་རྣམ་བཞག་དང་ཡིག་གཟུགས་གཉེས་ཀྱི་ལྷ་གར་གྲི་ཡིག་སྐོལ་ལ་དཔེ་སྐད་སྐད་ལ་བཞེད་པ་དང་། གཉེས་པ་ཡི་གེ་རྣམ་བཞག་དང་ཡིག་གཟུགས་གཉེས་ཀྱི་ལྷ་གར་གྲི་ཡིག་སྐོལ་དང་མ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་ཞབ་ཞུང་ཡི་གེར་དཔེ་སྐད་སྐད་ལ་བཞེད་པ་གཉེས་ཡིན།

༡༩ ་། རོད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ལ་འཕེལ་འགྱུར་རི་ལྗར་སྐོར་སྐོར་བ་འདི་ལ་གཉེས་ཏེ།

༠༡ ་། བཅོམ་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་རོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་འཕེལ་འགྱུར་རི་ལྗར་སྐོར་རིམ་དང་།

༠༢ ་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ནས་བཟུང་བོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་འཕེལ་འགྱུར་རི་ལྗར་སྐོར་རིམ་བཅས་ས་བཅད་རྣམ་པ་གཉེས་ཀྱི་སྐོར་ནས་གསལ་བ་ལ།

དང་པོ་བཅོམ་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་རོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་འཕེལ་འགྱུར་རི་ལྗར་སྐོར་རིམ་ནི་སྐབས་དེར་གཏན་ལ་མབ་པའི་ཡིག་གཟུགས་ནི་གཟབ་མའམ་དབྱ་ཅན་དང་། འབྲུ་མའམ་དབྱ་མེད་རྣམ་པ་གཉེས་ཡིན་པ་དེ་ད་ལྟ་ཚོས་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཡིག་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐེན་མི་སི་རྩོལ་ཡིག་སྐོལ་གཉེས་པ་གསར་གཏོད་མཛད་པ་ནས་སྐད་དར་མ་འུ་དུམ་བཅོམ་པོའི་བར་ཡིག་གཟུགས་དེ་དག་སྤྲོད་པ་དང་། དང་འབྲུབ་དོར་བའི་ཕོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། གཏན་ལ་མབ་པའི་ཡིག་གཟུགས་གཉེས་པོ་དེ་ལག་ལེན་ཁྲིད་མཛེས་ཉམས་འབྲས་མིན་སྐོར་ཚོགས་ལྡན་པའི་རྒྱུན་གསར་པ་མང་དུ་མཛེད། དཔེར་ན། གཟབ་མ་དབྱ་ཅན་ལ་མཚོན་ན་ཡི་གེའི་གྲིས་ཅལ་སྤུལ་དུ་སྤྱིན་པའི་གསལ་ཅན་ཡིག་མཐན་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་དམ་དགུ་སོགས་ཕྱག་རྒྱུན་མི་འབྲས་པ་རྣམས་ཚོགས་དར་བ་དང་། འབྲུ་མ་དབྱ་མེད་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཡི་གེའི་ཕྱག་རྒྱུན་མི་འབྲས་པ་དང་། ལྷན་ལུགས་སོགས་གྲིས་རྒྱུན་གསར་པ་རྒྱ་ཁྱབ་དུ་དར་ཞིང་། དེ་ཡང་བཅོམ་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་ཐོན་མིའི་ཕྱག་རྒྱུན་རིམ་པས་དང་འབྲུབ་བྱུང་བའི་རྒྱུད་རིམ་ནང་དབྱ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ཡོངས་གསལ་སུ་བརྗོད་པའི་ཡིག་མཐན་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུན་མི་འབྲས་པ་རྣམས་བརྒྱུད་དང་། སྐོར་བ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུན་ཅེས་གཙོ་བོ་གྲིས་རྒྱུན་དགུ་ཅེས་བྱུང་། <<བརྗོད་སྐོར་བ་རྣམས་བཞེད་པ་གསལ་ལ>>ལས། ¹¹“ ལྷ་དར་གཟབ་གྲིས་རིམ་པ་དགུ་ཅེས་རྒྱུད། ཞེས་རྒྱལ་པོ་སྐོར་བཅོམ་སྐབས་པོའི་དུས་ཐོག་ཐོན་མི་སི་རྩོལ་གསར་དུ་བཅུམས་པའི་ཕྱག་གྲིས་སྐབས་ནག་ན་ལ་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ། དེ་རྗེས་མང་སྐོར་མང་བཅོམ་གྱི་སྐབས་ལ། ཡིག་མཐན་ཆ་དར་རིན་ཆེན་འབར་གྲིས་གྲིས་པ་ས་མག་བཞེད་པས་ལྟ་བུ། འདུས་སྐོར་མང་པོའི་རྗེའི་དུས་སུ། ཡིག་མཐན་ཆ་དགར་བའུ་ཆེས་གྲིས་པ་བྱ་སོ་འཛོལ་བ་ལྟ་བུ། ཞི་ལྷེ་གཙུག་བརྟན་གྱི་རིང་ལ་ཡིག་མཐན་དགེ་བསྟེན་དཀོན་ཅོག་དག་དབང་གིས་གྲིས་པ་ནས་སྤོན་སྤྱིང་དགར་སྤྱིང་དུ་བཟུམ་པ་ལྟ་བུ། ཞི་སྐོར་ལྷེ་བཅོམ་གྱི་དུས་སུ་ཡིག་མཐན་པོ་ལོ་ཁྲིམ་གྲིས་གྲིས་པ་སུ་ཉིག་དར་ལ་བརྒྱུས་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་ལེ་བཅོམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་མཐན་ཆེ་སྐད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་གྲིས་པ་སྐར་ནག་བཟང་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་ཉིག་བཅོམ་པོའི་རིང་ལ་ཡིག་མཐན་ཐེ་ལོན་ཉན་གྲིས་གྲིས་པ་ཉ་མོ་རྒྱ་ནང་བྱུང་བ་ལྟ་བུ། ཞི་གཙུག་ལྷེ་བཅོམ་གྱི་དུས་སུ་ཡིག་མཐན་ཏུ་ཕོད་འདུམ་མེས་གྲིས་པ་སེང་གེ་གནས་དུ་མཚོང་བ་ལྟ་བུ། ” སྐོར་བ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱི་གཡུ་ཞིང་དེ་དག་དཔེ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཐིག་རི་བཏག་པ་དེའི་ཐོག་ནས་སྐོར་བ་དཔལ་བཅེགས་ནི་ཐོན་མིའི་དབྱ་ཅན་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུན་དོས་འཛོན་གནང་མཐན་དང་དར་སྤེལ་མཛད་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་དག་རྣམས་སྐོར་དེར་གྱི་གཟབ་མའམ་དབྱ་ཅན་གྱི་དུས་ཡིན། འབྲུ་མི་ཡིག་

¹¹ པ་རིས་མངས་རྒྱུས། <<བརྗོད་སྐོར་བ་རྣམས་བཞེད་པ་གསལ་ལ>> ལྷ་ལོའི་རོད་རིག་པ་དཔེ་སྐད་ཁང་ནས་ ༢༠༡༤ ལོར། ལོག་གསལ་ ༥

གཟུགས་སམ་དབུ་མེད་ནི་<<གངས་ཅན་ཡིག་སྐོལ་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གྱི་སྐོར་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་སྐྱ>> ལས། ¹²“བཅོན་པོ་དུས་སྐབས་འགྲུ་མིའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་རིམ་བས་འཕེལ་འགྲུར་བྱུང་ཞིང་ཡིག་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་བ་ཚུགས་ཏེ་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྐོར་གྱི་བཅོན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ལྷན་ལུགས་དང་ལི་ལུགས་ཀྱི་འགྲིམ་རྒྱུན་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། འགྲིམ་རྒྱུན་དེ་གཉིས་དབུ་མེད་ཡིག་གཟུགས་འཕེལ་འགྲུར་འགོ་སྤྱོད་ལུགས་ཐད་ལུགས་རྒྱུན་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། ” བཅས་པ་དེ་དག་རྣམས་ནི་སྤྲོད་རིང་གི་ཡིག་གཟུགས་དང་ལུགས་རྣམས་ཡིན།

༠༥༽ བརྟན་པ་གྱི་དར་ཤར་བ་ནས་བརྒྱུད་པོད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་འཕེལ་འགྲུར་རིམ་སྐོར་སྐོར་གྱི་དེ་ནས་བརྟན་པ་གྱི་དར་གྱི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་སྐོར་ཉལ་རི་དང་མཐོང་བ་དོ་རྗེ་སྐོར་དཔོན་གྱི་འགྲིམ་རྒྱུན་དབུ་མེད་ཡིག་གཟུགས་གསར་བ་གསར་ལེབ་གྲུབ་བཞི་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་། གྱི་དར་གྱི་རྗེས་སུ་དར་བའི་དབུ་ཅན་གྱི་འགྲིམ་རྒྱུན་རྣམས་བཅོན་པོའི་དུས་སྐབས་དང་བསྐྱར་ན་བཟོ་གཞི་སྟོན་པ་དང་། ལུག་རྒྱུན་དེ་དབུ་ཅན་ཡིག་གཟུགས་ལ་ལེགས་བཅོས་བྱ་རྒྱུར་མན་རུས་ཟབ་མོ་ཐོན་པ་ནི་དེས་ཤེས་རྟེན་གྱི་ལུག་ལེན་ཡིན། དེའི་རྗེས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྟོན་དུ་ལྷུང་པོ་གཡུ་ཁྲི་འབར་གྱིས་ཐོན་མིའི་ལུག་རྒྱུན་ལས་འཆད་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐལ་བ་དབལ་བཅེགས་ཀྱི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ཐོག་སྟོན་བྱུང་དབུ་ཅན་འགྲིམ་རྒྱུན་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ལེགས་ཆ་རྣམས་གཅིག་སྐྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ཆད་ལེན་སྐྱེད་དབུ་ཅན་གཞིར་བརྒྱུད་ཞིང་། དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ཐོག་རིམ་སུ་བཏབ་ནས་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་དང་། ཀྱང་བ། དབུ་ཅན་གྱི་སྐོར་ལག་ཟུག་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཆད་དེས་གཏན་གྱི་ཐོག་སྐོར་ནང་གིས་པའི་སྐོར་ཐོག་མ་གྱི། དེ་ནས་བརྒྱུད་མི་རྣམས་ཀྱི་གཡུ་ཁྲིའི་ལུག་རྒྱུན་དེར་ལྷུང་གིས་ཐ་སྐྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་ད་བར་དར་ལྷུང་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་གཙོ་བོའི་གསལ་ཤིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན། ལྷུང་པོ་གཡུ་ཁྲི་འབར་ལྷུང་པོ་ལེགས་ལྷུང་པོ་རྣམས་འགྲུར་ཡིན་པར་དོས་འཛིན་པའང་ཡོད། ལྷུང་པོ་ནི་བརྟན་པ་གྱི་དར་སྐབས་བརྒྱུད་ལག་གིས་དབུ་ཅན་ཡིག་གཟུགས་ལས་ཆེ་བ་ལྷུང་གིས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། ལྷུང་པོ་གཡུ་ཁྲི་ནི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐལ་བ་དབལ་བཅེགས་ཀྱི་ལུགས་ལྷུང་པོ་གཡུ་ཁྲིས་ཐོག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་གྱི་རྐྱེད་པས་ལྷན་ཐབས་ཡང་དུ་མ་མཛད་ནས་དབུ་ཅན་སྐྱེས་ཁ་གཅོང་མ་བཟོས། ཐོག་ཅའི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་པར་བརྟེན་གྱི་དར་གྱི་རྒྱུན་ཆེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་སོ་སོ་ནང་ལྷུང་གིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དབུ་ཅན་ཡིག་གཟུགས་ཅ་བའི་འཆར་དེ་ལྟར་གནས་ཤིང་དབུ་ཅན་ལྷུང་པོ་ཡིག་གཟུགས་འགྲུར་ཆེ་བ་བྱུང་མེད། དེའི་རྗེས་<<ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྷུང་>>ནང་། གསུང་བ་བཞེན་གཡུ་ཁྲིའི་ལུགས་དེ་ཡིན་པས་སྐལ་ལུགས་དང་མང་ལུགས་སུ་གྱིས་ཏེ་དབུ་ཅན་གྱིས་རྒྱུན་གསར་བ་གཉིས་ཆགས། སྐལ་ལུགས་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་གྱིས་རྒྱུན་སྲར་བས་ལེགས་པ་དང་ཆེ་ལྷན་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱང་གཞིའི་ཐོག་ལུལ་སྤྱོད་ལུགས་ཁག་གི་ཡིག་མཁན་སོ་སོའི་ཅལ་གྱི་དགོ་མཚན་མཛོན་པའི་གྱིས་རྒྱུན་གསར་བ་ཡང་མང་པོ་མེད། དཔེར་ན། མདོ་ཁམས་ལྷུང་པོ་སྐྱེད་ཀྱིས་སམ་སྐྱེ་གྱིས་དང་། ཀམ་སྐྱར་གྱིས། དབུ་གཅོང་ལྷུང་པོ་སྐྱེ་གྱིས་དང་། སྐྱོ་གྱིས་ལ་སོགས་པའི་གྱིས་རྒྱུན་གསར་བ་མང་པོ་ཆགས། སྐལ་ལུགས་དང་མང་ལུགས་ནི་གྱིས་རྒྱུན་གསར་བ་སྐྱ་ཚོགས་དབྱིད་ཀྱི་མི་ཏོག་པན་ཚུན་མཛེས་མཛངས་འགྲེན་པ་བཞེན་གངས་སྐོངས་གོ་ལའི་ཁྲོན་དུ་བཞུད་པར་བྱེད་པའི་གསོས་སུ་སྐྱེན་ནས་ལོ་རྒྱུད་ཐོག་བྱུང་བའི་དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་སུ་འཁོད་པ་བྱས་སོ། བོད་ཀྱི་ཅ་བའི་ཡིག་རྒྱུན་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་འདི་གངས་ཅན་ཤེས་རིགས་འཕེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་སོ་སོ་དང་། ལུལ་སྤྱོད་སོ་སོར་དར་ལྷུང་འགོ་བའི་རིམ་བུ་ནང་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་དང་། དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་འཕེལ་འགྲུར་འགོ་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷུང་ཆོས་དབུ་ཅན་ཡིག་གཟུགས་དང་མི་འདྲ་ཞིང་།

¹² ལྷུང་པོ་ཆེ་རིང་ཚོས་རྒྱལ། <<གངས་སྐོར་ཡིག་གཟུགས་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གྱི་སྐོར་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་སྐྱ>> བོད་ལྷོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐུན་ཁང་། ༢༠༡༠ ལོར་ཕོག་གཏངས་ ༡༤༣

ལྷན་ལུགས་ཀྱི་འབྲུ་ཆེན་འབྲུ་རྒྱུ་ལེ་ལོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་བའི་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་ལས་ནང་གསེས་ཚ
 བའི་ཡིག་གཟུགས་བརྒྱུད་དུ་བ་དང་། བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་ལྷ་རབས་འབྲུ་མིའི་ལྷན་ལུགས་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དེའི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཀྱི་དར་སྐབས་
 དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། བརྒྱུད་པོ་དེ་ནི། ༡ འབྲུག་ཆའི་ཡིག་གཟུགས། ༢ རྒྱ་གསེང་ཡིག་གཟུགས། ༣ ཆོག་བསྐྱིག་ཡིག་གཟུགས། ༤
 ལྷོ་མི་ཡིག་གཟུགས། ༥ ག་རིས་ཡིག་གཟུགས། ༦ དཔེ་རྒྱུགས་ཡིག་གཟུགས། ༧ རྒྱ་གསེང་ཡིག་གཟུགས། ༨ འབྲུག་ཡིག་ཡིག་
 གཟུགས། བཅས་བརྒྱུད་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱི་དར་སྐབས་ཀྱི་དབུ་མེད་དེ་དག་དེ་བརྒྱུད་པོ་ནང་དུ་བསྐྱེ་མ་ཐུབ་པ་ལའ་ཆེར་མེད། དེ་ལས་དང་པོ།
 འབྲུག་ཆའི་ཡི་གེ་ནི་ལྷན་ལུགས་ཞེས་པ་ཐོག་ཆོད་ཆེ་བའི་ཁོང་ནས་བྱུངས་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་དུའེ་བ་འདྲ་མིན་བཙོ་བརྒྱུད་ཡོད་
 པ་¹³གངས་ཅན་ཡིག་སྐོལ་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གྱི་སྐོར་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་སྐྱོ་>> ལས་གསལ། མདོར་བསྐྱེས་ན་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་དུ་
 བསྐྱེས་པའོ། ། སྤྱིར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུའེ་བ་ནི། ༡ རྒྱ་ཡིག་འབྲུག་ཆ། ༢ རྒྱ་ཐུང་ལྷོ་མི་ཡིག་ཆ། ༣ རྒྱ་ཐུང་ཆོད་འབས་རིང་།
 ༤ རྒྱ་ཐུང་ཆོད་འབས་མ། ༥ རྒྱ་ཐུང་ཆོད་འབས་འབྲིང་། ༦ རྒྱ་ཐུང་ཆོད་འབས་ཐུང་། དེའི་ནང་ནས་འབྲུག་ཆ་ཞེས་པ་རིམ་གཙོ་བོ་དུས་
 རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་གངས་ཅན་ཡུལ་དུ་གཅིག་གྱུར་སྤོང་དབང་བརྟུགས་པའི་རྗེས་ལོད་ཡུལ་ཁྲོན་དུ་ཆབ་སྤོང་རིག་གནས་ཐོན་སྐྱེད་
 སོགས་ཀྱི་དུའེ་སྐོར་རིམ་སྐབས་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། འབྲུག་ཆ་སྐོར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་དུས་སྐབས་ནས་བཟུང་ཅུང་ཟད་དར་ཁྱབ་
 ཆེ་བའི་འབྲུག་ཆའི་མིས་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་དུས་སྐབས་ལྷག་པར་དར་སྐྱེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཞིག་
 མདོན། འབྲུག་ཆ་ཞེས་པ་འབྲིང་ནི་དུས་རབས་བཙོ་སྐབས་ཁྱེད་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་སྐོར་ནས་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་། འབྲུག་ཆ་
 ཞེས་པ་ཐུང་གི་ཐོག་མའི་མིས་རྒྱུན་དེ་གསལ་དུ་བྱུང་བ་ལྷ་ཡང་བར་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནང་དེ་ཅན་གྱི་ཁྱབ་འཕེལ་བྱུང་མེད། འོན་ཀྱང་
 དུས་རབས་ཉི་ཤུ་དུས་ཀྱི་དུའེ་མ་ཤར་ཅོམ་ནས་འབྲུག་ཆའི་ཡི་གེའི་གཞི་གཟུགས་འབྲི་ཕྱོགས་སྤྱི་གྲུ་ཁམ་འཐེན་འགྲོས་ལ་འཕེལ་འབྱུང་
 ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཞིན་མདོན། རྒྱ་གསེང་ཡིག་ཀྱི་དུས་རབས་དགུ་པའི་ནང་བོད་རྒྱལ་མིལ་བོར་ཐོར་རྗེས་ཡི་གེའི་མིས་རྒྱུན་ལ་ཡང་ཉམས་ཉེ་ཆེན་པོ་
 བྱུང་། དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་དར་རྒྱུས་མགོར་རིག་པའི་གནས་ཀུན་སྐར་གསོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་འབྲི་སྐོར་བྱེད་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཆེ་བར་གྱུར་བའི་
 སྐབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེའི་འབྲི་གཟུགས་ཀྱང་བཙོ་སྐོར་དུས་སྐབས་ལྷར་སྐར་གསོས་བྱེད་པར་བརྟུགས་དུང་རི་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཕྱོན་
 དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུགས་མི་འབྲི་རྒྱུན་གསལ་པ་འདི་དར་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུགས་རིང་། རྒྱུགས་ཐུང་། རྒྱུགས་འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་མིས་རྒྱུན་དར་
 པ་མ་ཟད་དུས་ཀྱི་རྒྱུགས་མིས། ཞེས་ཀྱི་རྒྱུགས་མིས་ལ་སོགས་འདྲ་མིན་དར་ཁྱབ་བྱུང་། རྒྱུགས་བསྐྱིགས་ཞེས་པའི་ཡིག་གཟུགས་འདི་
 བཙོ་སྐོར་བྱེད་པའི་དུས་འདྲུག་ཏུ་ཐོག་མར་དར་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་ཀྱི་དར་རྒྱུས་འགོར་དར་འཕེལ་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་ཅ་བ་
 ཐོན་མིའི་ཕྱག་རྒྱ་འབྲུ་མ་ལས་རིམ་གྱི་མཆོད་པའི་ཡིག་གཟུགས་ཤིག་དང་། ལྷོ་མི་ཡིག་ཆེན་པོ་ཆོག་མ་ལའང་ཉམས་ཉེ་ཆེན་པོ་
 མང་གཞིའི་ཐོག་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་འཇམ་པ་ལྷོ་མི་སམ་ལྷོ་མི་ཡིག་གཟུགས་གསལ་བ་ཞིག་འབྲི་སྐོར་བྱུང་། ༡ རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
 རྩེད་བཅུ་གསུམ་གྱི་དུས་སྤྱི་དུས་ལྷན་ལུགས་འཕེལ་འབྲིང་དར་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ༢ ག་རིས་ཡིག་གཟུགས་ལའ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་དར་རྒྱུས་
 དུས་དུའེ་བ་ཅོམ་ནས་དར་བ་ཡིན། དཔེ་རྒྱུགས་ཡིག་གཟུགས་ནི་“རྒྱ་ཐུང་གཟུགས་ཀྱི་དུས་དུའེ་བ་ཉེ་ལོ་མིན་ཆེན་བཟང་ཐོའི་སྐབས་ཡིག་
 གཟུགས་གསལ་དུ་གཏོང་བ་འདི་ལ་དཔེ་གཟུགས་ཟེད།” ¹⁴ཐོད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལྷག་ཤིག་>> དུ་གསལ། དེ་ལ་ནང་གསེས་འབྲི་རྒྱུ་མི་འདྲ་
 པ་ནི། ༡ ག་བ་མིས་དཔེ་རྒྱུགས། ༢ བར་མིས་དཔེ་རྒྱུགས། ༣ སྐར་མིས་དཔེ་རྒྱུགས། ༤ རང་མིས་དཔེ་རྒྱུགས། ༥ རྩེ་མིས་དཔེ་རྒྱུགས། ༦

¹³ རྩོད་ཁ་ཆེ་རིང་ཆོས་རྒྱལ། <<གངས་ཅན་ཡིག་སྐོལ་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གྱི་སྐོར་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་སྐྱོ>> ཐོད་ཐོད་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་ ༢༠༡༠ལོར། ཐོག་
 གངས་ ༢༡༤

¹⁴ ལྷག་པར་སྐྱེད་པ་རྒྱུས་བསྐྱེད་དང་། <<ཐོད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལྷག་ཤིག>> ཐོད་ཀྱི་དཔེ་མཚོད་ཁང་ནས་ ༢༠༡༡ལོར། ཐོག་གངས་ ༡༤

གསལ་ཆེན་དཔེ་ཚུགས། ༧ གསལ་ཆུང་དཔེ་ཚུགས། དེའི་རྗེས་རྒྱལ་བ་རིམ་སྐོན་གྱི་བྲག་དཔེ་འགྲིམ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ལག་རྒྱུད་དུ་གྱུར་བའི་
 ཨོ་གྲིས་དཔེ་ཚུགས་སོགས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དར་ཁྲུབ་ཆེ་བ་བཅས། མདོར་ན་དཔེ་ཚུགས་སམ་དཔེ་རི་དང་དཔེ་གྲིས་ཞེས་པ་འདི་ཆེས་སྡེ་
 བའི་དུས་ནས་དར་ཞིང་། ད་བར་འདི་སྔོན་གྲེད་སྲུང་སྲུ་མཆོས། **རྒྱགས་གྲིས་སམ་རྒྱགས་**རེ་ནི་“རྒྱག་ལམ་སྒྲོམས་པ་དང་སྒྲུབ་ཁམས་འཛོལ་
 འགྲོའི་རྒྱགས་པར་འགྲི་བའི་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་གསལ་ལོག་ཡིན། ཡིག་གཟུགས་འདི་ས་སྤྱིའི་རྗེས་སུ་དར་འགོ་རྒྱགས་པ་དང་དགའ་
 རྒྱན་སོ་བྲང་གི་དུས་སྐབས་སུ་དར་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།” <<¹⁵གངས་ཅན་ཡིག་སྲོལ་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གྱི་སྐྱེད་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་
 རྒྱ>> དུ་གསལ། **ལྷ་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་**“འདི་ནི་དུས་རབས་བརྒྱ་བདུན་པའི་ནང་དར་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། ༧ རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེས་པའི་བརྒྱ་
 གསུམ་པའི་སྐབས་གཞུང་ཡིག་ཚད་ལྡན་བཞོས་གནང་མཛད་པར་བརྟེན་བོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་སྤྱི་དང་སྒྲུབ་པར་འབྲུག་ཚད་ལྷག་ཡིག་
 དར་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།” <<¹⁶བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལྟེན་ལེག་ཤིག>> དུ་གསལ། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསལ་འགྲིམ་སྤྲངས་མི་འབྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་
 བེ་ལྷག་ཡིག་དོས་དང་། རྒྱགས་མ་ལྷག་ཡིག་ དབུས་དང་ཁམས་ཀྱི་ལྷག་ཡིག་དོས་དང་། དབུས་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱགས་མ་ལྷག་ཡིག་
 ཅས་འགྲིམ་སྤྲངས་མ་འབྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། བོད་དུ་བྲངས་པའི་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་འབྲུ་མ་ནང་ཁུང་གི་རྒྱགས་གྲིས། ལྷམ་གྲིས། ག་
 རིས། དཔེ་རྒྱགས་སམ་དཔེ་རིས། ཆོགས་གྲིས། འཇུག་ཡིག་བཅས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྤྱི་དང་དབུ་མེད་ཀྱི་རྩ་བའི་ཡིག་རྒྱན་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡུལ་སྤྱོད་སོ་སོར་ཁྲུང་ཉམས་འབྲུ་མིན་སྣ་ཚོགས་ལྡན་པའི་འགྲིམ་ཆེས་མང་པའི་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་བ་མི་
 ཡངས་ལ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆུན་པར་དགའ་བས་དེའི་ཁོངས་ནས་གཙོ་བོ་ལྷགས་སུ་གྱུར་ཅིང་དར་ཁྲུབ་ཆེ་བ་རྣམས་བྱུང་འཕེལ་གྱི་དུས་
 རིམ་ལྟར་དུ་བརྒྱུགས་ནས་རོབ་ཅམ་དུ་བཞོད་ལགས་སོ། །

༣ ། རྒྱན་སྔོན་ཁོངས་སུ་མི་ཐེ་བའི་དམིགས་གསལ་ཡིག་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སྐོར་སྐྱེད་བ།

རྒྱན་སྔོན་ཁོངས་སུ་མི་ཐེ་བའི་དམིགས་གསལ་ཡིག་གཟུགས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ནི། ཡིག་གསལ། བརྒྱུད་ཡིག་གསལ། དཔེ་ཚུགས་ཡིག་གསལ། དང་པོ་ཡིག་གསལ། རྒྱན་སྲོལ་དུ་བྲངས་པའི་ཡིག་གསལ་རྣམས་
 གངས་བརྒྱུ་ཅམ་ཡོད་ཁོངས་ནི། ༡ ཆག་ལོ་རྩ་བའི་ཡིག་གསལ། ༢ སྤྱི་བྱུང་ལོ་རྩ་བའི་ཡིག་གསལ། ༣ སྐོགས་ལོ་རྩ་བའི་ཡིག་གསལ།
 ༤ རི་སྤྲངས་དག་དབང་འཛིགས་སྐྱབ་གི་ཡིག་གསལ། ༥ འགོས་ལོ་རྩ་བའི་ཡིག་གསལ། འདི་ལ་ཡང་འགོས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ལས་འཁྲུངས་པ་
 ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་འགོས་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་གྲུབ། ༦ རྗེ་རྗེ་གདན་པ་སྐྱེས་པའི་དང་པོའི་ཡིག་གསལ་དང་གཞན་ཡང་། ༧ བྱ་རོག་སྐད་ཀྱི་
 ཡིག་གསལ། ༨ རོ་མཚར་བའི་ཡིག་གསལ། ༩ རྫོ་ལྡན་ཡིག་གསལ། ༡༠ རྒྱལ་མོ་ཆོ་བ་རོང་གི་ཡིག་གསལ་སོགས་འདིའི་ཁར་དེ་སྔོན་ཡིག་
 གསལ་གསལ་སྤྱི་མེད་པ་གཏུབས་ཆེན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲག་གྲིས་དང་། རྟོར་ཡིག་གསལ། ཞང་ཁུང་གི་གཟེ་ཡིག་བཅས་ཡིག་གསལ་
 ཀྱི་ཁོངས་སུ་བྲངས་པ་བསྐྱོམས་པས་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད། གཏེར་ཡིག་དང་བརྒྱུད་ཡིག་རི་ལྟར་བྱུང་ཆུལ་སྐོར་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ་ལ་དེ་ཡང་རང་
 ཅག་ཁ་བ་ཅན་པའི་ཡུལ་འདིར་རིག་པའི་གནས་སྤྱི་དང་། སྐོས་སུ་ནང་བསྐྱབ་ཆོས་ལྷགས་རྒྱ་ཆེར་དར་འཕེལ་བྱུང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་སྐྱེ་
 གསུང་སྐྱབས་ཉེན་དང་། དེ་མིན་གྱི་ཁྲུང་ལོར་མང་པོ་གཏེར་དུ་སྐྱེད་པའི་སྲོལ་ཞིག་དར། གཏེར་དུ་འབེད་པའི་དགོས་དོན་རི་སྐོར་<<སྤྱི་མའི་
 ཆོས་འབྱུང>>ནང་། “ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མཐར་སྐྱབ་སྤྱི་དང་པོ་རྣམས། །སྐོར་ཡང་བོད་རྣམས་གསལ་དམ་ཆེ་བ་དང་། །སྤྱིགས་མའི་འགོ་ལ་ལྷག་

¹⁵ ཁོང་ཁ་ཆེ་རིང་ཆོས་རྒྱལ། <<གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡིག་སྲོལ་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གྱི་སྐྱེད་གཏམ་ཡིད་ཀྱི་རང་རྒྱ>> བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱབ་ཁང་ནས་ ༢༠༡༠ལོར།
 ཤོག་གངས་ ༢༣༩

¹⁶ བ་ག་སངས་རྒྱལ་བསྐྱབ་དང་། <<བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལྟེན་ལེག་ཤིག>> བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ ༢༠༡༡ལོར། ཤོག་གངས་ ༢༣

བར་སྐྱོད་རྗེ་བས། །མཐའ་དབུས་ཐམས་ཅད་གཏེར་གྱི་བཀའ་སྲོལ་བཞག། །ལས་ཅན་གྱི་དང་འབྲུང་བའི་སྐྱོན་ལམ་བཏབ། །” བཅས་གསལ་
 བ་ལྟར་མ་འོངས་སྤྲུགས་མའི་དུས་སྤྱི་དགེ་བའི་ས་ཐོན་སྐྱེད་ཡང་སྤྲིན་བ་དང་། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཉན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ས་སྤྲིང་ཡོངས་ལ་
 རྒྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅ་ཆེད་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་ཆེན་འགའ་ཤམས་དཔེ་དེབ་ལ་བཀོད་ཐོག་དེ་ཞིག་གསང་བ་བྱས་ཏེ་རི་
 དང་། རྒྱུ་དང་། སྤྱི་དང་། ལྷ་སྤྱི་དང་། མཚོད་ཉེན་སོགས་ཀྱི་ནང་གཏེར་དུ་སྤྲོས་ནས་འཛོགས་དང་། ལས་གསལ་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་
 ལས་<<མཐའ་འགྲོ་ཡི་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར>> ནང་གསལ་ཞིང་བྲངས་ན། “ གཏེར་དུ་སྤྲོས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱུ་དུ་རིན་པོ་ཆེ་
 གནང་ནས། ཡི་གེ་མཛོགས་སྤུལ་བྱིན་ནས་མཐའ་སྤྲིང་པོ་དང་། སྤྲིན་སྤུལ་ཆེན་ཨ་ཅ་ར་དབལ་དབྱངས་དང་། དག་འཛོགས་སྤྲིན་གསུམ་
 སྤུལ་བྱིན་ལྷན་མ་ཅེ་མང་། དག་སྤུལ་བྱིན་དཀའ་བ་དབལ་བཅེགས་དང་། ག་ཚད་སྤུལ་བྱིན་གཡུ་སྤྲིང་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་སྤོང་
 བཞོལ་བའི་རོ་ཅ་ན་དང་། མི་བརྗེད་གཟངས་ཐོབ་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་གཞན་ཡང་རྗེ་འབངས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་དང་མཚན་པོ་མང་སོས་ལ་ལས་རྒྱ་ཡིག་
 ལ་ལས་མཐའ་འགྲོའི་ཡིག་རིགས་། ལ་ལས་བལ་ཡིག་། ལ་ལས་མེ་ཡིག་། ལ་ལས་ཚུ་ཡིག་། ལ་ལས་རྒྱུད་ཡིག་། ལ་ལས་ཁྲག་ཡིག་། ལ་
 ལས་མཚོད་ཡིག་། ལ་ལས་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་དབུ་མེད་། ལྷགས་ཀྱི་རིང་ལུང་། བརྗེད་ཡིག་ཁ་ནག་། འབྲུང་། འབྲུང་ཚེ། ཁོང་སེང་། ཕྱི་ཉེ་
 ཀྱང་ལུང་། ཚག་ཐོག་ཐིག་ཤད་ཅན་དུ་བྱིས་ཤིང་ཐུགས་སྤྱོད་བྱེད་པེ་། སྤྲིང་ཐིག་ཁྲི་ཐག་། རྒྱུད་དང་ལུང་མན་དག་སོགས་ཐབ་ལ་ཆེས་ཐབ་
 ལ་ཆེས་ཐབ་མ་ཡང་གནད་ཆེ་བེ་། ཉུང་ཡང་ཆ་ཚང་བེ་། ལག་ལེན་བའི་བ་བྱིན་བརྒྱལ་ཆེ་བེ་། ཐབ་ལ་གྱུར་ཞིང་གང་དགོས་ཆང་བ་ཡིད་
 ཆེས་སྤྲིད་བྱིར་ཁྲུང་སྤྲིང་བྱུང་ལུང་ལུང་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བརྒྱལ་བའོ། །” ཞེས་གསལ། དེ་ལྟར་ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་གནད་ཆེད་ཆོས་གཞུང་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེར་བཀོད་དེ་གཏེར་དུ་རིམ་བཤར་སྤྲོས་བ་དང་། དེ་རྗེས་དུས་ལ་བབ་པའི་རིམ་དུ་
 གཏེར་ནི་རྒྱུར་འདོན་པའི་སྤོལ་དེ་རྒྱུན་ཆགས་ནས་དུས་རིམ་རིང་མོར་ཞིག་གི་ནང་སྤྲོ་མཐུད་གནས། གངས་ཅན་ཡིག་སྤོལ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་
 རྒྱུར་བའི་གཏེར་ཡིག་དང་བཟུང་ཡིག་ཅེས་བའདི་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོལ་རྒྱུན་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན། དཔྱད་ཡིག་ཟེར་བ་ནི་གསང་
 ཡིག་གི་འདྲི་སྤྲངས་ཞིག་སྟེ། དབྱངས་བཞེད་དང་། གསལ་བྱེད་སྤུལ་ཅུ། ཐོན་འཇུག་རྗེས་འཇུག་དང་ཡངས་འཇུག་གསུམ་ མགོ་ཅན་
 གསུམ་དང་འདོགས་ཅན་བཞེད་སོ་སོའི་སྤྲིང་གོ་རིམ་དཔྱད་ཀྱིས་ནས་སྤོལ་བྱེད་པའི་འདྲི་ལུགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། ཨང་ཡིག་ཟེར་བ་ནི་
 དགས་ཅམ་བརྗེད་ན་ཨང་ཡིག་ཞེས་བའདི་གསང་ཡིག་གི་འདྲི་སྤྲངས་ཤིག་སྟེ། ཡི་གེ་ཚང་མ་ཨང་གི་བརྒྱུར་ནས་བྱིས་པས་མིང་དུ་ཡང་དེ་
 ལྟར་ཐོགས་བ་ཡིན། མདོར་ན་བོད་ཡིག་ལ་ཡིག་གཞུགས་མི་འདྲ་བའདྲི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཆང་མ་ཕྱོགས་གཞུག་ཏུ་བསྐྱོམས་ན་ཉ་ལམ་
 བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་སྟོར་ཅམ་ཡོད་ཅང་། དེ་རྣམས་འདྲི་སྤྲིང་བྱེད་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཐད་ནས་དབྱེ་ན་རྒྱུན་སྤྲིང་གྱི་ཡིག་གཞུགས་དང་། དམིགས་
 བསལ་གྱི་ཡིག་གཞུགས་རྣམས་གངས་ཆེ་བ་གཉིས་ལ་དབྱེ་ཆོག་སྟེ། ལས་ཚན་གོང་མའི་ནང་གསལ་བའི་ཅ་བའི་དབུ་ཅན་དང་དབུ་མེད་
 ལས་མཚེད་པའི་འདྲི་རྒྱུན་འདྲ་མིན་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱུན་སྤྲིང་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡིག་གཞུགས་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་ཡིག་
 གསང་དང་། བཟུང་ཡིག་གཏེར་ཡིག་སོགས་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་ནང་དུ་ཡང་གཞུགས་རིས་མི་འདྲ་བའི་འདྲི་སྤོལ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་
 རྣམས་རྒྱུན་སྤྲིང་གྱི་ཁོངས་སུ་མི་ཐེ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཡིག་གཞུགས་རྣམས་ཡིན། དམིགས་བསལ་གྱི་ཡིག་གཞུགས་དེ་འདྲ་བྱུང་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། ཐོག་མར་གསང་གཏོད་མཚན་པ་པོ་སྤུ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་སྟོར་ཁྲུངས་ལྷན་གྱི་དབྱུང་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ལག་ཏུ་
 སོན་པ་ཉ་ཅན་ཉུང་བས་དེ་དེ་བཞེན་ཞིབ་གསལ་བརྗེད་པར་དཀའ་བས་འདོར་གཙོ་བོ་ཡིག་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྲིང་དང་ཡིག་རྒྱུང་ཁྲུང་
 པ་རྣམས་པོ་བ་ཅམ་སྟོང་པའོ་བཟུང་གི་དོས་ནས་བསྐྱོན་ཐབས་བྱས།

འཇུག་གཏམ།

རྫོང་གསར་བཤད་གྲུའི་བཤོ་སྐྱེད་གོ་སྐྱེད་གས་པ་ནམས་ཀྱིས་ལས་འཆར་གནང་བ་བཞིན། རེད་རང་གིས་ཀྱང་རང་ལུས་གང་ཡོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་
ཡིག་ཆ་སོགས་མཁོ་སྦྱབ་གང་སྦྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། ཏུས་ཚོད་སྤང་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་འཚོལ་སྦྱབ་བྱེད་མ་སྦྱབ་པར་ལུས། དེ་དག་ལ་
བཟོད་གསོལ་ལུ་བ་དང་། རེད་རང་གིས་དབྱུད་ཚོམ་གྱིས་པའི་རྒྱུད་རིམ་ནང་ལྷ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་མཛུབ་སྟོན་གནང་མཁན་དགོ་ཞན་དང་སྟོབ་
གོགས། དེ་བཞིན་ཡིག་ཆ་ཁག་གཡར་གནང་བའི་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་ས། མཐུན་བསྐྱར་རོགས་རམ་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་ཕྱག་རྒྱུང་ཐལ་མོ་
སྙིང་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྦྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ།

རིག་གནས་སྐབས་ལྷ་པའི་སྟོབ་མ་ཚེ་དབང་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས།།